

Барин зәнъгллгънд онц оньган оѳхмн

Алвинсенковск района „Знамя победн“ газетд „Нег заасан дѳрв дакдж давтагън“ гидг статья барлгджд. Дербетовск сельсоветин Новая Киста поселкин клуб оньднл оньста бәәнә, әмти амрәгъ кедг газр уга гидж терүнд бичджд. Кесг сарин туршарт энүнә тускар газетд дѳрв дакдж поселкин багъчудин бичси шалгъгъч бичг барлгдл, болв Дербетовск сельсовет болн района культурин отделе клубин кѳдлмшг ясрулхин тѳлә тас юм әс кедж, нам редакцин бичгт хәрүгъинь әс оѳч.

Района газетәс керчджд авси ән тодлвр болн поселкин багъчудин дакн нег бичси бичгнь „Ставропольская правда“ газетин редакцид ирв. „Унтә редакци, маднд дѳнъ болхитн сурджанавлн. Бидн эврәннъ района газетәс дѳрв дакдж сурвдн, мана тодлврн дѳрв дакдж барлв, болв ямаран чигн аш уга бәәгъә“—гидж бичгт келгддждәнә.

Дегд кѳчр йовдл! Дербетовск сельсоветин болн района культурин отделин гардачнр багъчудин чик некврт оньган оѳл уга, ямгрхлад бәәджд, барин шалгъвариг учртан әс авцхаджд. Не, района наадк организаце ягъв? Партин райком, райисполком? Теднә кѳдләчнрнъ районаннъ газет умшдгов? Клубин заведующ ур Колесниковиг, сельсоветин ахлач ур Дейникиниг, райисполкомин культурин отделин заведующ ур Поборчийг теди ягъад әс чиклсмб, газетин зааврт оньган оѳл уга, их сана зүүгъәд, леегурдәд бәәси тедниг ягъад әс зассмб?

Советск бар—партин хурц болн дәәч селм мѳн. Шин, сән эклц тоотиг делгрүләд, дуту-дундиг илдкәд, партин болн советск организацд, цуг кѳч-кѳлсчнрт коммунизм тосхлгънднъ дѳнъ-нѳкд икәр болна. Барар дамдажд шалгългъна чнр улм ѳсәд йовна. Мана газетсин сонъсхад бәәдг кесг улгүрмүд энүг лавтагъар медүлнә. Эврәннъ лавта олан-әмтнә бариг советск улс ѳблән унләд, терүнә чидлинн иткнә, сән эклц болгънднъ бар данъгин дѳнънх гидж ичнә, кѳч-кѳлсчнрин неквртмүдиг куцәл уга, их сана зүүгъәд, сәәниг медшгогъар селси улсла ноолда кехд, мана уралан йовдл харшлдг тоотла ноолда кехд дѳнъ сурна.

Газетин шалгългънч учртан авлго, барин зәнъгллгънч хаджгърар медцхәдг йовдлмүдла әвцджд болшго. Болв иим йовдлмүд маднд хәтәр биш. Улгүрн, нидн джилин ноябрь сарин эклцәр танъгъчин „Советская Камыкнә“ газетд, Сарпинск района „40 лет Октября“ колхозин правленъ трактористнрин культури-бытовой бәәдлд килмдждән оѳхш гидж барлгдла. Терүнәс нааран 4 сар шаху болджд одв, тер бийнъ колхозин правленъ ода кұртл редакцид тер тодлврн тускар хәрү оѳад уга. Халымг танъгъчин „Халымг үнн“ газетин редакцид, мал увлзүллгънд бәәх зѳвәр ик буру йовдл заасн кѳч-кѳлсчнрин бичгт танъгъчин селәнә

әдл-ахун управленъ, нам редакци тедни сана орулад бичси бийднъ, хәрү оѳагә, тагчг бәәнә.

Партиин Георгиевск райком болн района куцәгъч комитет газетд барлгдси зәнъгллгънч тускар некврт әс кедгәг олзлад, района „Ленинская правда“ газетин шалгъджд бичсиг горторгин директор ур Шекан, Кировин нертә колхозин ахлач ур Будко болн тер района нань чигн гардгч кѳдләчнр учртан авцхаш. Георгиевскд, әмти хот уудг, цә уудг гермүд болн ресторанс эргәд, газетин редакци рабкоровск рейд, совхозмүдин болн колхозмүдин фермсәр селькоровск рейд кев. Рейд кесн бригадсин материалмүд газетд барлгдл. Терүнд кѳдлмшиг шалгългънч чигн, сән селвг чигн бәәнә. Болв теднид кун оньган оѳл уга, тагчг үлдв.

Куч-кѳлсчнр кесн заргъ бәәргъ хәләхләрн, Кисловодск балгъсна куцәгъч комитет терүндән сәәнәр оньган оѳл уга, уданар татад бәәнә тускар эндр „Ставропольская правда“ газетд келгддждәнә. Эн барлгдси корреспондентд келгдснәс талдан, Кисловодск балгъсна Советин куцәгъч комитет, шуудж хәләгъәд, келгдси хаджгъриг чиклхә гигъәд газетин редакцин илгәси шалгългъ тодлврмүд болн бичгүдт кесг сардан хәрү оѳлго бәәгъәд бәәдгиг бас немджд келх кергтә. Крайнн зәрм организаце чигн барт барлгдси зәнъгллгънд чикәр, серггәр оньган оѳлгъән узулхш. Эн джилин январин эклцәр „Ставропольская правда“, КПСС-н Красногвардейск райкомин сегләтр ур Горловина: „Экономикән делгрүлхд райодт икәр дѳнъ болхмн“ гидг статья барлгдла. Тер районд бәәтхә, нань чигн кесг райодт ик чнртә тѳрмүд тер статьяд тәврдәд, крайин селәнә әдл-ахун управленә, „Крайсельэлектро“, крайавтогрестин кѳдлмшт бәәх дуту-дундс шалгъгъла. Терүнәс нааран сар үлдж йовна, болв тер организацсин гардачнр уурмүд Чеботарев, Жимоило, Коптев тингәд, ю чигн кедхәси уга.

Барин шалгългъна туст эн партиин хәләц болджд гархий?

Партиин Ставропольск балгъсна комитетин сегләтр ур Алешин эврәннъ статьядан, крайин бәәри газрин промышленностин управленә кѳдлмшиг зѳвәр шалгъджд бичлә, болв тер управленә начальник ур Петрохалко ода кұртл тагчг бәәгъә. Советск гүүлгә келгънд модьрун хаджгър бәәхиг илдкдхәх, крайин гүүлгәнә управленәд болдждж ярмарк“ гидг ламбрлгънд крайин гүүлгәнә управленә начальник бас тагчг бәәнә. Эн учрежденьст партиин организаце бас бәәнәлм. Барин зәнъгллгънд оньган оѳлго, тагчг бәәгъәд бәәдг учрежденьсин гардачнрла ягъад тедн әвцдждәхмб?

Газетст барлгдси шалгъгъч зәнъгллгънд оньган оѳлго, тагчг бәәлгън, келгдсин иилгъджд чиклхә гигъәд редакцид

илгәдг кѳч-кѳлсчнрин ичгүдин хәрүд, зугл канцелярси цаас бичәд илгәчкәд бәәдг йовдл—дегд буру йовдл, шалгългънч келшгогъар, дархар седгч, әвцджд болшго нег янзнь. Энүлә, партъ некдждәси кевәр, нег мѳсәджд ноолда кехмн. „Парткомс, рабселькоровск материалмүдиг сәәнәр шуудж хәләлгънч дигинь олдж, газетд барлгдси, әс гидж учрежденьст шуудж хәләлгънд илгәдси бичгүдг оньган оѳл уга, черни тѳлә, хаджгър йовдл гаргъдгла ноолда кех зѳвтә (ик сана зүүгъәд хаджгърар хәрү бичлә илә, шуудж хәләлгънд илгәхләрн, тер бичгт чернь орси улсд, бийсднъ даялгъдгла ноолдхмн), гемшгдси улсиг лавтагъар засгла харгъулдждж угагъинь арднъ ордж шинджд зѳвтә“,—гидж партиин Централъ Комитетин токтармүдин негиднъ келгддждәнә.

Шалгъгъч материалмүд ѳбдән чнртә боллгън—газетин чидлинъ кемдждәнә узмджин негнъ, дуту-дундсла дәәч кевәр, зүткджд ноолдлгън мѳн. Газетин редакци данъгин, рабкормүдин ѳболн селькормүдин шалгъджд келснә тускар юн келдждәхинь, хаджгъран шалгъджд заасиг нуугъад, ән әс авдгиг илдкәд, барин зәнъгллгънд оньган оѳлго, их сана зүүгъәд, учртан авлго бәәдг улсла ноолда келж, заагдси дуту-дундсиг чиклгънә туск сонъсхәр тасрхан уга барлджәх зѳвтә.

Шалгъврн ик чнртә болднъ, газетин редакцид, бәәри газрин партиин комитетс сәәнәр дѳнъ болх зѳвтә. Тедн, кѳдлмшт гардг дуту-дундсиг чикәр зааджд шалгъдг эврәннъ барин органсиг шумгъагъар дѳнънх зѳвтә, газетд барлгдси материал тоотиг сәәнәр, уханседклән оѳч меджд авцхәх зѳвтә, дуту-дундсиг чиклхин аргъинь хәәцхәх зѳвтә.

Барин зәнъгллгънд оньган оѳч, газетд барлгдси шалгългъна чнрнрг ѳбдлүлхлә, КПСС-н XX-ч хургин туудждлгч шиндврмүдиг куцәхәр, партъ болн правительств советск олан-әмтнә ѳмн тәвси цуг тѳрмүд куцәгдхин тѳлә сәәнәр ноолдхд газетмүд нѳкд болхмн.

(„Ставропольская правда“ кѳч-статья).